

SÝSLUMAÐURINN
Í REYKJAVÍK

ÁRSSKÝRSLA 2013

2013

Sýslumaðurinn í Reykjavík, nóvember 2014

Prentun: Prentmet - umhverfisvottuð prentsmiðja

Efnisyfirlit

Inngangur	4
Umdæmið og mannfjöldi	5
Starfsfólk	6
Húsnæði embættisins og aðbúnaður	7
Tölvukerfi sýslumanna.	7
Stjórnskipurit	8
Skipurit verkþátta	9
Fjármál	10
Rekstrarkostnaður – fjárheimildir.	10
Heildarinnheimta – fjárheimildir.	11
Rekstrarreikningur 2012.	13
Starfsemin	14
Verkefni og tölulegar upplýsingar	16
Þinglýsingar	16
Móttækin skjöl til þinglýsingar.	17
Greiðsluaðlögun fasteignaveðkrafna.	22
Fullnustugerðir	23
Seldar eignir.	24
Fjárnám.	25
Útburðir – innsetningar.	26
Kyrretningar, lögbönn og löggeymslur.	27
Ættleiðingar	28
Sifjamál	29
Umgengnis- og dagsektarmál.	29
Forsjá, meðlagsmál og sérframlög	30
Menntunarframlag.	31
Sérframlag.	32
Forsjá eftir andlát	33
Skilnaðarmál ofl.	34
Hjónavígslur	35
Lögráðamál	36
Sáttameðferð og sérfræðiráðgjöf.	37
Skiptamál og dánarbú.	39

Inngangur

Í ársskýrslu þessari er leitast við að lýsa starfsemi sýslumannsembættisins í Reykjavík á árinu 2013 sem best. Skýrt er frá helstu verkefnum, umfangi þeirra og framvindu. Þetta eru ekki tæmandi upplýsingar því starfsemin er fjölbætt og yfirgripsmikil. Almennt má segja að rekstur embættisins hafi gengið vel og kostnaður var innan fjárheimilda. Málafjöldi í hinum hefðbundnu sýslumannsmálum var svipaður og á árinu 2012. Þó var aukning í einstökum málaflokkum s.s. fjárnámum og þinglýsingum og á skráningum í skipta- og dánarbúsmálum. Þá fjölgaði forsjár – og meðlagsmálum verulega en á því eru þær skýringar að vegna breytinga sem urðu á barnalögum nr. 76/2003, með lögum nr. 61/2012, þarf nú að staðfesta hjá sýslumanni færslu á lögheimili barns frá öðru forsjáforeldri til hins og sáttameðferð þarf að fara fram vegna ágreinings um forsjá og lögheimili, áður en dómsmál er höfðað.

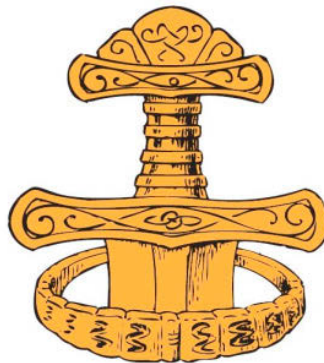
Með breytingum á barnalögunum sem tóku gildi 1. janúar 2013 er kveðið á um að sýslumaður geti boðið foreldrum ráðgjöf og sáttameðferð í tengslum við skilnaðar- og sambúðarslitamál. Undirbúningur að innleiðingu verkefnisins tók nokkurn tíma en um mitt ár var búið að ráða tvo félagsráðgjafa og sálfræðing til að sinna þessari þjónustu með löglærðum fulltrúum embættisins. Vel tókst til við uppbygginguna og er árangur af sáttameðferðinni og ráðgjöfinni góður. Samið var um að sérfræðingarnir þjónuðu fleirum sýslumannsembættum og hefur samstarfið við þau gengið vel. Mikilvægt er að hlúð verði að þessu verkefni í framtíðinni því eftirspurnin og þörfin er gríðarleg. Þá verður ekki annað séð en að þessar breytingar hafi fækkað forsjármálum sem annars hefðu endað hjá dómstólum.

Alþingiskosningar voru haldnar á árinu. Hjá sýslumannsembættinu í Reykjavík greiddu alls 13.200 kjósendur atkvæði utan kjörfundar en aðsend atkvæði voru liðlega 1.500.

Á árinu 2013 fjölgaði íbúum í umdæminu um 1.677 en frá stofnun embættisins 1992 hefur íbúunum fjölgað um 25 þúsund.

Þrátt fyrir fjölgun verkefna og yfirtöku á nýjum gekk starfsemin vel eins og áður segir og er starfsfólkinu hér færðar þakkir fyrir vel unnin störf.

Guðmundur Sophusson sýslumaður

Umdæmið og mannfjöldi

Stjórnsýsluumdæmi sýslumannsins í Reykjavík nær yfir sveitarfélögin Reykjavík, Mosfellsbæ, Seltjarnarnes og Kjósarhrepp. Þann 1. desember 2013 var íbúafjöldi sveitarfélaganna sem hér segir:

Reykjavík 121.116 (fjölgun um 1.484 frá fyrra ári), Mosfellsbær 9.084 (fjölgun um 134 frá fyrra ári), Seltjarnarnes 4.376 (fjölgun um 44 frá fyrra ári) og Kjósarhreppur 219 (fjölgun um 15 frá fyrra ári) eða samtals 134.795 íbúar. Árið 2013 fjölgaði íbúum umdæmisins því um 1.677 íbúa frá fyrra ári.

Frá stofnun embættisins á árinu 1992 hefur íbúum umdæmisins fjölgað um tæplega 25.000.

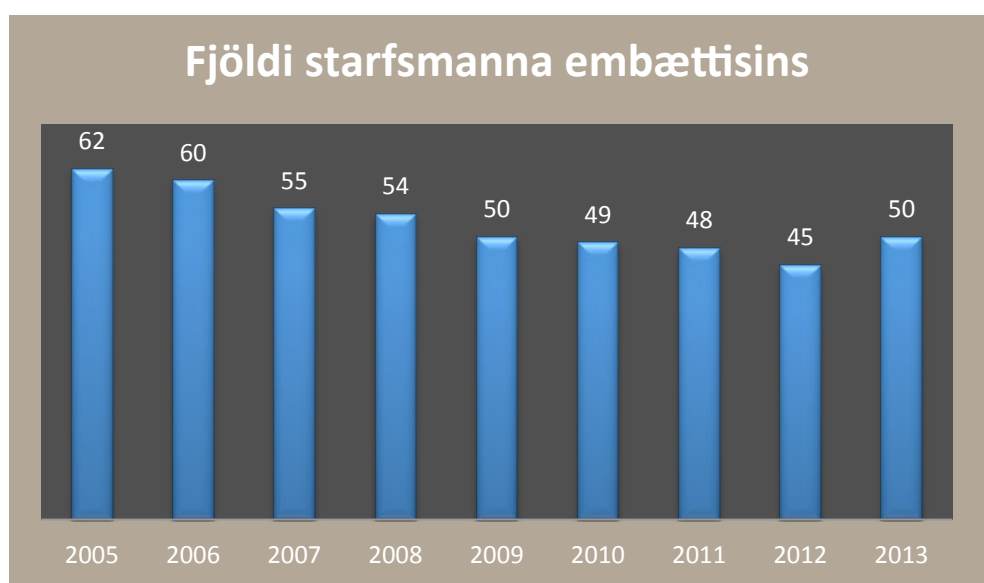
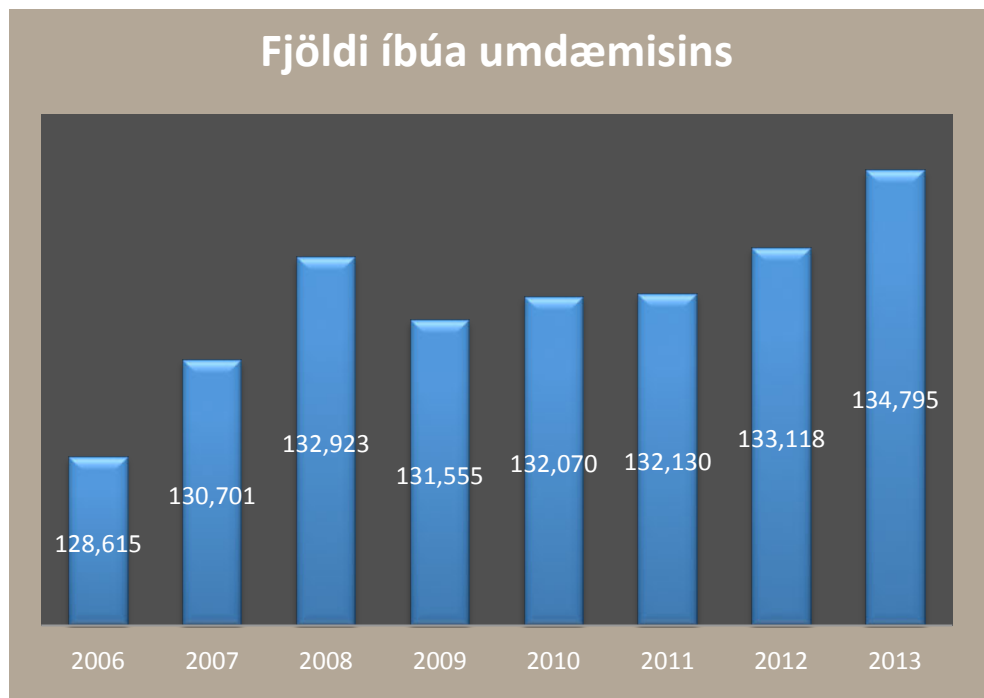
Íbúafjöldi í umdæmi sýslumannsins í Reykjavík var 134.795 þann 1. desember 2013

Starfsfólk

Í árslok 2013 voru fastir starfsmenn embættisins um 50 í rúmlega 47 stöðugildum. Í árslok 2012 voru fastir starfsmenn 45 í rúmlega 43 stöðugildum. Fleiri stöðugildi á árinu 2013 skýrist að mestu af nýjum verkefnum við sáttameðferð og sérfræðiráðgjöf vegna breytinga á barnalögum. Vegna niðurskurðar í fjárveitingum til embættisins hefur þurft að fækka starfsfólki síðustu ár þrátt fyrir fjölgun verkefna.

Í lok árs 2013 voru 18 lögfræðingar í jafn mörgum stöðugildum við störf hjá embættinu, 1 félagsráðgjafi og 2 sálfræðingar í 1,5 stöðugildum. Skrifstofumenn og aðrir starfsmenn voru 29 í rúmlega 27 stöðugildum.

Fastráðnar konur voru 41 í rúmlega 38 stöðugildum en fastráðnir karlmenn voru 9 í jafn mörgum stöðugildum.

Húsnæði embættisins og aðbúnaður

Sýslumannsembættið í Reykjavík er með aðsetur að Skógarhlíð 6 í Reykjavík sem er 2.370 fermetra leigu-húsnæði í eigu Fasteigna ríkissjóðs. Talsverðar endurbætur hafa verið gerðar á húsnæðinu á undanförunum árum og var þeim haldið áfram á árinu 2013.

Útlendingastofnun hefur einnig aðsetur að Skógarhlíð 6 og samnýta embættin hluta af húsnæðinu á jarðhæð.

Nostra ehf. sér um ræstingar fyrir embættið en öryggiskerfin eru flest í umsjón Securitas h.f

Tölvukerfi sýslumanna

Verið er að vinna að gerð nýrra tölvukerfa fyrir sýslumenn og er þess vænst að þau verði tekin í notkun í byrjun árs 2015. Þetta eru tölvukerfi fyrir sífjamál og aðfarar- og nauðungarsölur. Þá er verið að hefja undirbúning að hönnun að rafrænni málaskrá fyrir lögræðismál.

Eitt stærsta og mikilvægasta tölvukerfi embættisins er tölvukerfi þinglýsinga sem er hluti af gagna- og upplýsingakerfi fyrir allar fasteignir á Íslandi en það er einnig þjóðskrá sem sér um það kerfi.

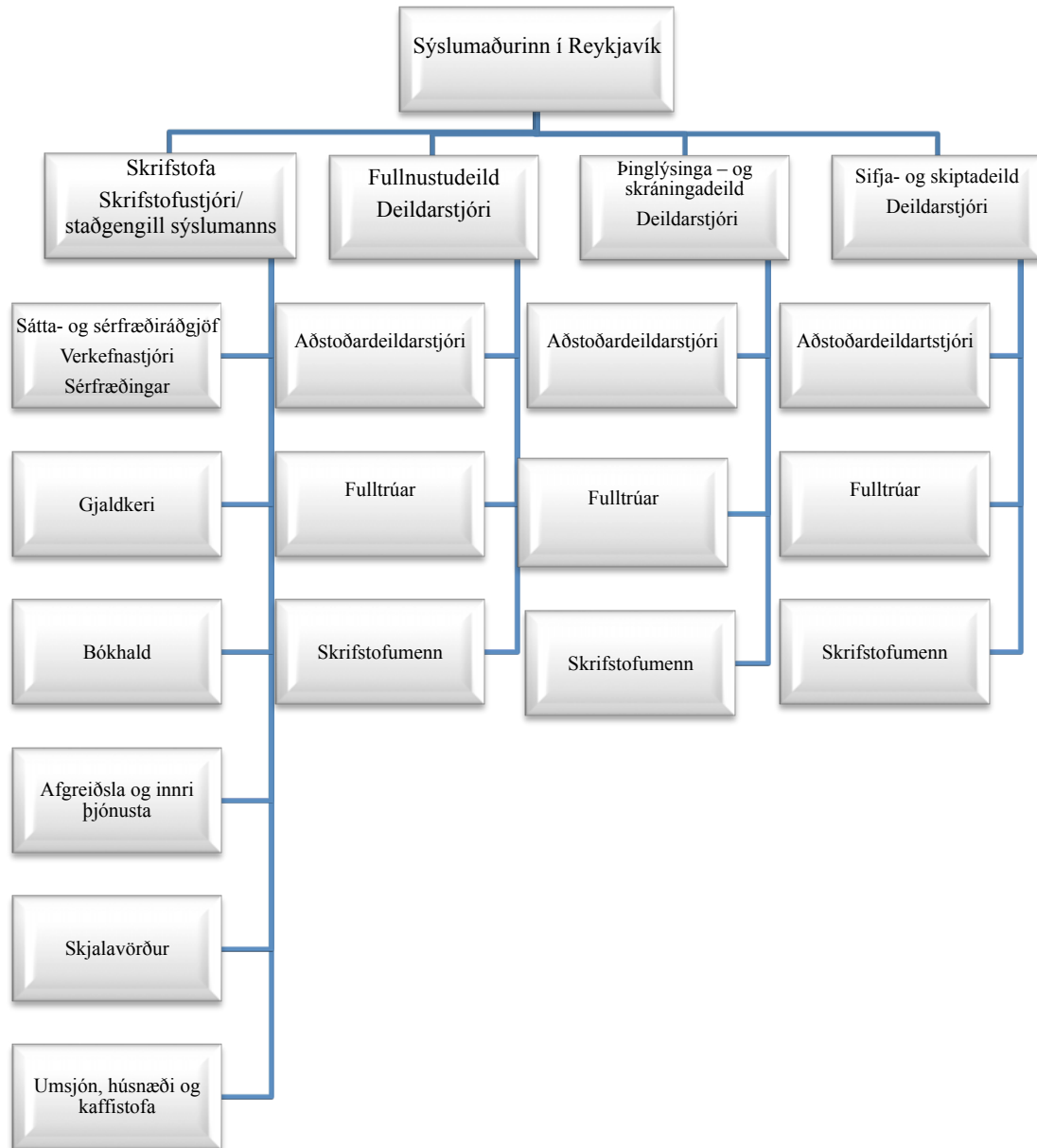
Heimasíða sýslumannsembættisins í Reykjavík er www.syslumadur.is en sýslumannsembættin halda úti síðunni www.syslumenn.is en á báðum síðunum eru gagnlegar upplýsingar og leiðbeiningar um starfsemi embættanna.

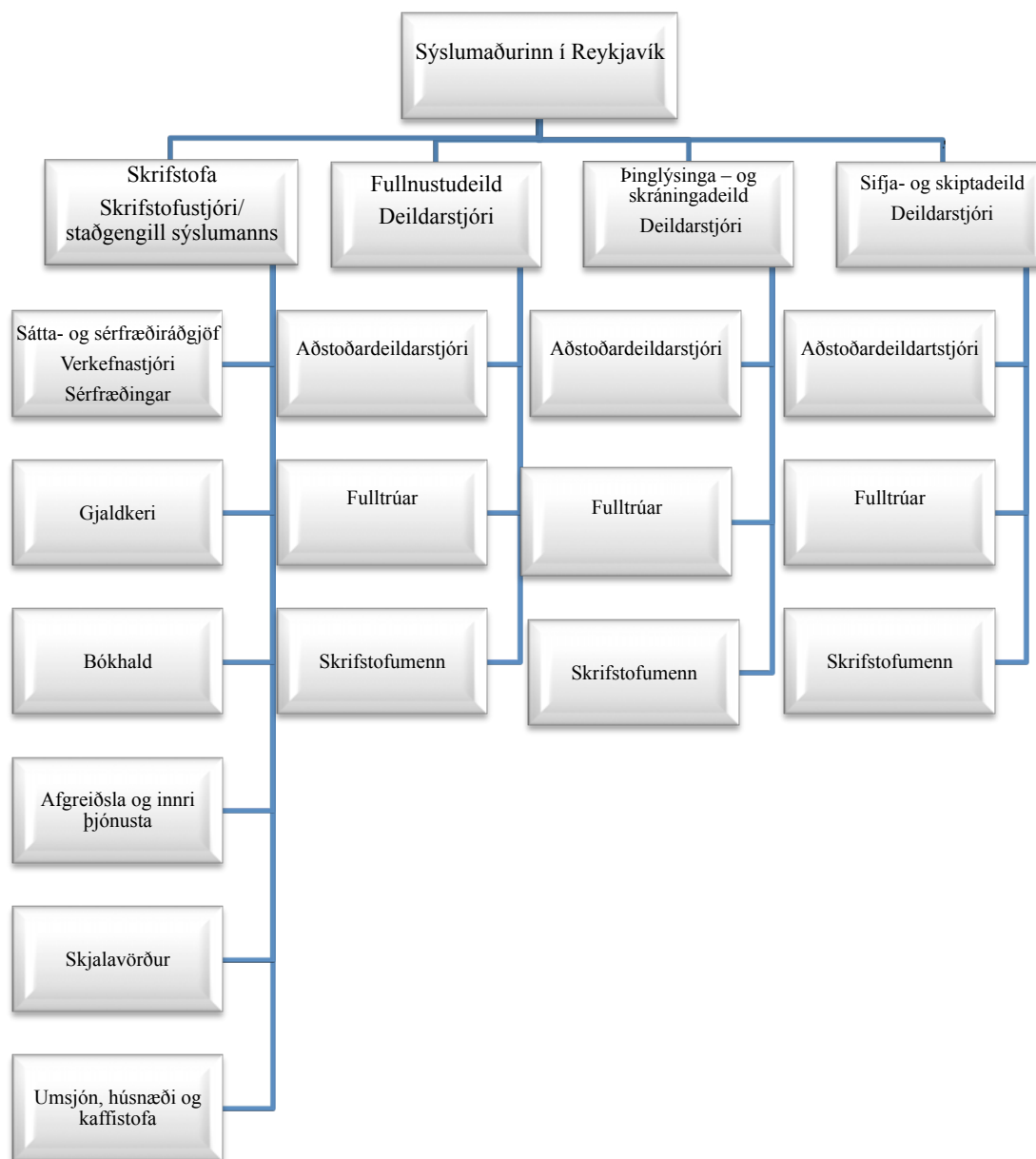
Stjórnskipurit

Embættið starfar eftir stjórnskipulagi sem samþykkt var af dómsmálaráðuneytinu og tók gildi í ársbyrjun 1999. Endurútgáfa þess fór fram á árinu 2000 vegna smávægilegra breytinga.

Vegna nýrra verkefna ársins 2013, með tilkomu sátta- og sérfræðiráðgjafar, varð á ný smávægileg breyting á stjórnskipulaginu.

Skipurit verkþátta

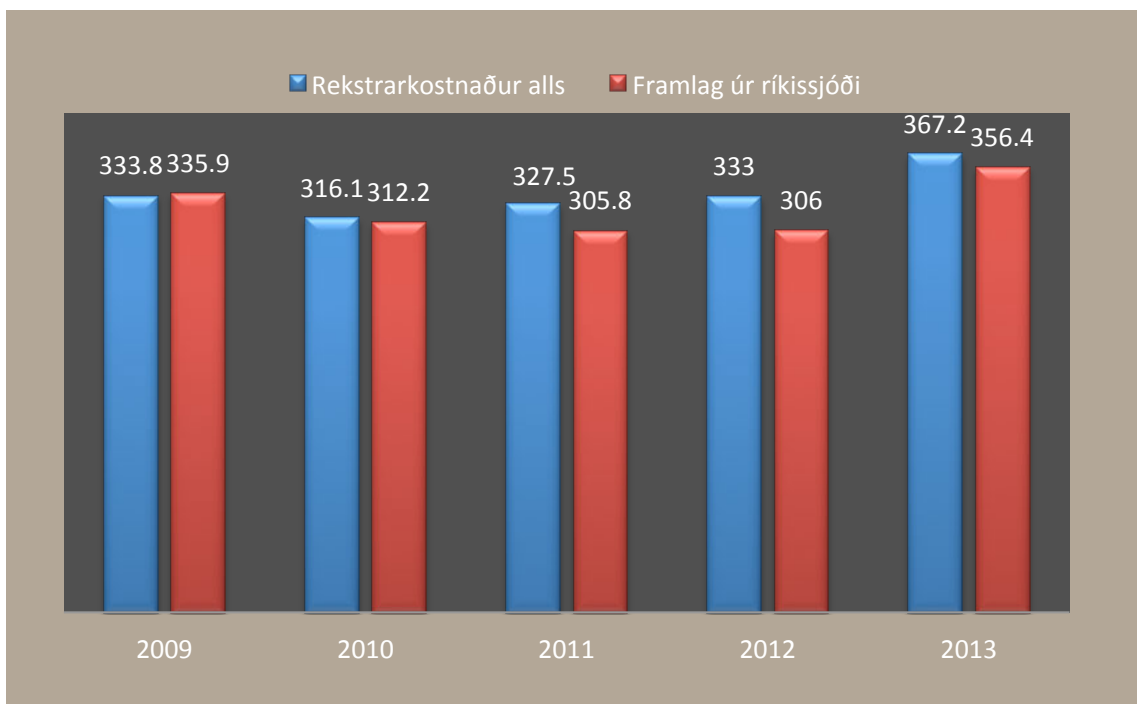

REKSTRARKOSTNAÐUR – FJÁRHEIMILDIR:

Fjárhæðir í millj. kr.

ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Launakostnaður	259,9	247,1	262,9	263,9	288,6
Annar rekstrarkostnaður	72,4	68,2	64	69	73,1
Eignakaup	1,5	0,8	0,6	0,1	5,5
Samtals	333,8	316,1	327,5	333	367,2
Framlag úr ríkissjóði	335,9	312,2	305,8	306	356,4

ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Rekstrarkostnaður alls	333,8	316,1	327,5	333	367,2
Framlag úr ríkissjóði	335,9	312,2	305,8	306	356,4

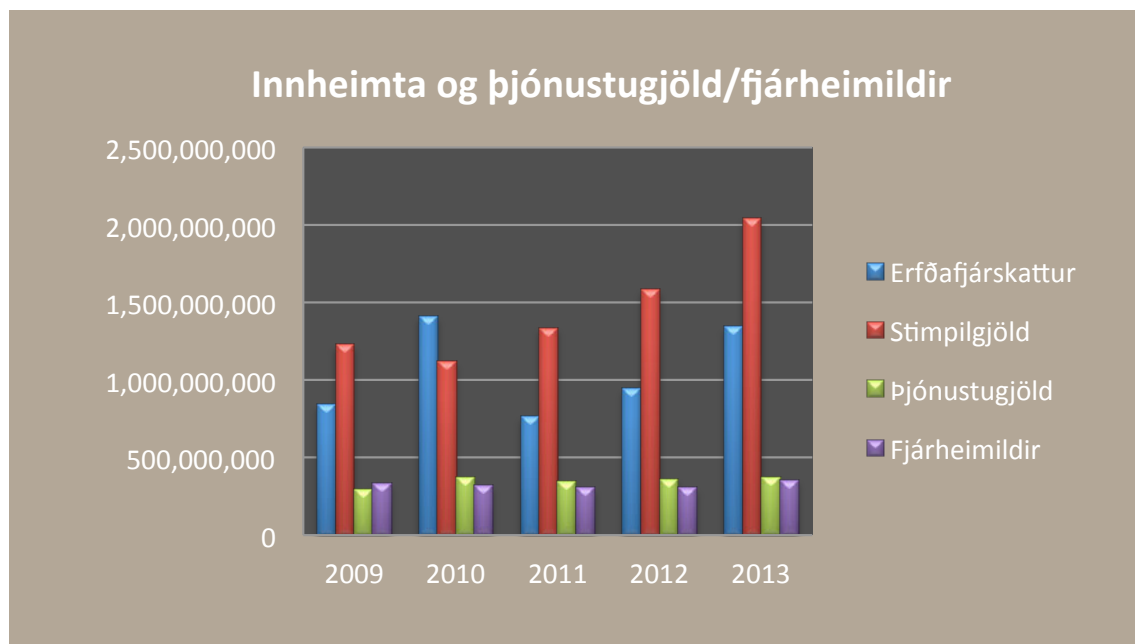

HEILDARINNHEIMTA – FJÁRHEIMILDIR:

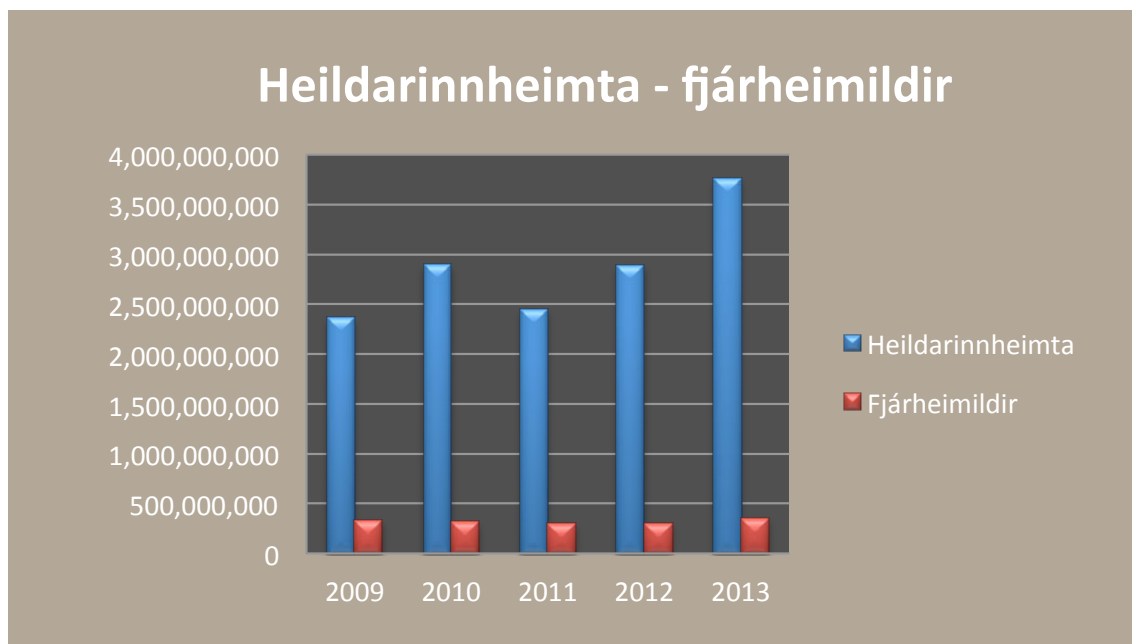
Embættið innheimti hátt á fjórða milljarð króna árið 2013 í formi erfðafjárskatts, stimpilgjalda og þjónustugjalda samkvæmt lögum um aukatekjur ríkissjóðs.

Þjónustugjöld eru gjöld samkvæmt lögum um aukatekjur ríkissjóðs. Einkum er um að ræða þinglýsingargjöld, gjöld vegna aðfarargerða, nauðungarsölubeiðna, lögbókandagerða, firmaskrár, skilnaðar- og sambúðarslitamála, skiptagjöld (vegna dánarbússkipta) o.fl.

ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Erfðafjárskattur	842.412.277	1.407.348.521	765.728.141	947.403.268	1.344.955.036
Stimpilgjöld	1.226.783.815	1.119.743.301	1.337.472.961	1.584.569.806	2.045.896.619
Þjónustugjöld	298.822.689	373.352.731	344.544.539	359.264.168	376.185.699
Fjárheimildir	335.900.000	320.837.000	305.800.000	306.000.000	356.400.000

ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Heildarinnheimta	2.368.018.781	2.900.444.553	2.447.745.641	2.891.237.242	3.767.037.354
Fjárheimildir	335.900.000	320.837.000	305.800.000	306.000.000	356.400.000

REKSTRARREIKNINGUR 2012

Tekjur	2013	2012
Sértekjur	12.145.733	16.828.487
Markaðar tekjur	0	0
Aðrar rekstrartekjur	0	0
<i>Tekjur samtals</i>	12.145.733	16.828.487

Gjöld	2013	2012
Almennur rekstur	367.244.029	332.992.363
101 sýslumaðurinn í Reykjavík	367.244.029	332.992.363
<i>Gjöld samtals</i>	367.244.029	332.992.363
<i>Tekjur umfram gjöld</i>	-355.098.296	-316.163.876
<i>Framlag úr ríkissjóði</i>	356.400.000	306.000.001
<i>Hagnaður/tap ársins</i>	1.301.704	-10.163.875

Starfsemin

Starfsemi embættisins er markað hlutverk í lögum nr. 92/1989 um framkvæmdavald ríkisins í héraði og fer samkvæmt þeim með stjórnssýslu í umdæminu eftir því sem lög og reglugerðir kveða á um. Verkefnin eru einkum á sviði laga um aðför, kyrrsetningu og lögbann, nauðungarsölu, öflun sönnunargagna vegna ætlaðra brota á hugverkarétti, þinglýsinga, skipta á dánarbúum, lögræðislaga, barnalaga, ættleiðingarlaga, lögbókandagerða, firmalaga og laga um verslunaratvinnu, kosningalaga, laga um greiðsluaðlögun fasteignaveðkrafna o.fl. Fagleg starfsemi fer að mestu fram í þremur fagdeildum, þinglýsinga- og skráningadeild, fullnustudeild og sifja- og skiptadeild, auk yfirstjórnar og bókhalds.

Þinglýsinga- og skráningardeild sér um að þinglýsa og aflýsa skjölum, innheimta stimpilgjöld, taka á móti og lögbókandavotta erfðaskrár, annast almennar lögbókandagerðir, skráir kaupmála og ný firmu, og annast útgáfu ýmissa leyfa og vottorða. Auk þess heyrir undir deildina að afmá veðréttindi af fasteignum í tengslum við greiðsluaðlögun fasteignaveðkrafna.

Fullnustudeild annast fjárnám, útburðar- og innsetningarmál, lögbannsmál, kyrrsetningarmál, löggeymslur og mál vegna öflunar sönnunargagna vegna ætlaðra brota á hugverkarétti og nauðungarsölur á fasteignum og lausafé.

Í sifja- og skiptadeild fer fram stjórnssýslumeðferð fjölskyldu- og ættleiðingamála og verkefni vegna dánarbúa og leyfa til líkbrennslu og álagning á erfðafjárskatti. Til fjölskyldumála teljast skilnaðir, hjónavígslur, mál vegna sambúðarslita, forsjár, meðlags, sérframlags, menntunarframlags, umgengni og dagsekta.

Breytingar á barnalögum nr. 76/2003, sem tóku gildi í upphafi ársins fela m.a. í sér að nú er kveðið á um að sýslumaður geti boðið foreldrum ráðgjöf sérfræðings í tilteknum málum sem koma til meðferðar hjá sýslumanni og að sýslumaður skuli bjóða sáttameðferð í tilteknum málum. Um er að ræða ný og breytt verkefni á þessu sviði hjá sýslumönnum.

Embættið sér um kosningar utan kjörfundar. Kosningar til Alþingis fóru fram þann 27. apríl 2013. Alls kusu 13.201 utan kjörfundar hjá sýslumanninum í Reykjavík og aðsend atkvæði voru 1.511.

Heimsókn frá starfsmönnun norsks dómstóls

Starfsmenn Glámdal tingsrett í Noregi heimsóttu embætti sýslumanns þann 6. september 2013.

Starfsmenn dómstólsins eru um 10 talsins og voru þeir flest allir með í för. Dómsstólar á fyrsta dómstigi í Noregi kallast tingretter og í heimsókn sinni til Íslands heimsóttu starfsmenn dómstólsins einnig Héraðsdóm Reykjavíkur og Hæstarétt auk sýslumannsembættisins í Reykjavík.

Fengu gestirnir kynningu á starfsemi embættisins en sérstaklega var fjallað um sifja- og erfðareglur sem og reglur um óðalsrétt.

Kynningar á sviði fjölskylduréttar

Nemar í félagsráðgjöf við Háskóla Íslands heimsóttu embætti sýslumanns 22. og 23. janúar 2013 og kynntu sér starfsemi á sviði fjölskyldu- og erfðaréttar. Sérstaklega var farið yfir löggjöf á sviði hjúskaparréttar, barnaréttar og erfðaréttar. Einnig fór fram kynning á nýjum úrræðum barnalaga um sáttameðferð og sérfræðiráðgjöf.

Félagsráðgjafanemar við Háskóla Íslands hafa árlega um nokkurra ára skeið fengið slíka kynningu hjá sérfræðingum embættisins á sviði fjölskyldu- og erfðaréttar.

Verkefni og tölulegar upplýsingar

Fagleg afgreiðsla mála er embættinu berast fer að mestu fram í þremur fagdeildum, þinglýsinga- og skráningadeild, fullnustudeild og sifja- og skiptadeild.

Hér á eftir verður gerð grein fyrir einstökum verkefnum og tölulegum upplýsingum í hverjum málaflokki.

Þinglýsingar

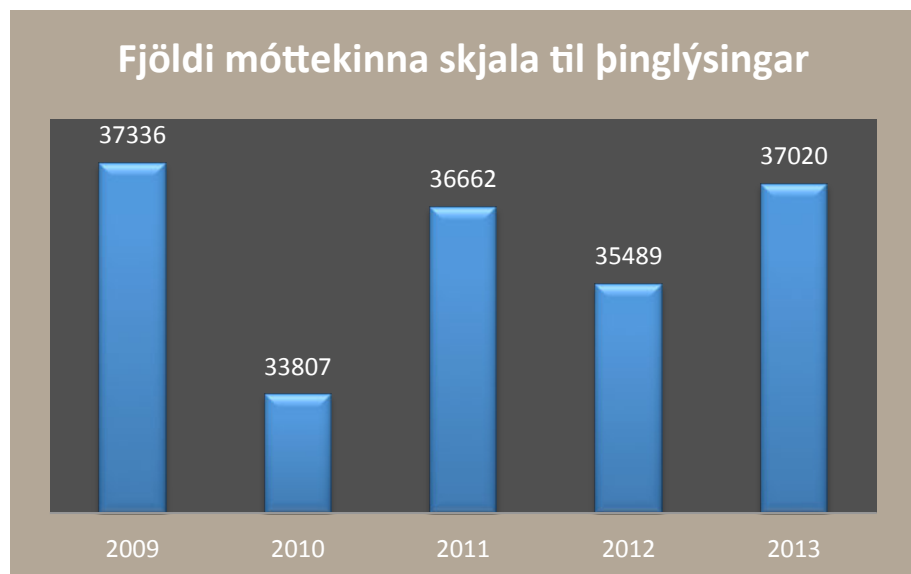
Þinglýsing er opinber skráning skjala sem gegnir því hlutverki að afla réttindum þeim sem skjölin taka til verndar gagnvart þriðja manni. Flest þinglýst skjöl eru skráð í tölvu þó í daglegu tali sé talað um þinglýsingabækur. Þinglýsingabækur eru, fasteignabók, skipabók, bifreiðabók og lausafjárnabók. Þegar því réttarsambandi sem stofnað var til við þinglýsingu lýkur, skal aflýsa skjalinu úr þinglýsingabókum og sú þinglýsing kemur þá ekki lengur fram á þinglýsingavottorði.

Skjöl vegna fasteigna skal þinglýsa í því umdæmi þar sem fasteign er staðsett. Skjöl sem varða skip ber að þinglýsa í umdæmi þar sem skip er skráð og skjöl varðandi skráð ökutæki ber að þinglýsa í umdæmi þar sem skráður eigandi ökutækis á lögheimili og sama á við um annað lausafé. Öllum skjölum vegna loftfara ber að þinglýsa hjá sýslumanninum í Reykjavík.

Veðbókarvottorð sem fá má hjá sýslumönnum, eru vottorð eða staðfesting á því hvað hefur verið skráð í þinglýsingabók um tiltekna eign. Í tengslum við þinglýsingu skjala eru innheimt stimpilgjöld og leyst úr álitafnum varðandi þau. Fjöldi skjala sem bárust til þinglýsinga árið 2013 var heldur meiri en árið á undan en síðustu fimm ár hefur fjöldinn þó staðið nokkuð í stað.

MÓTTEKIN SKJÖL TIL ÞINGLÝSINGAR:

ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Fjöldi móttækinna skjala til þinglýsingar	37336	33807	36662	35489	37020

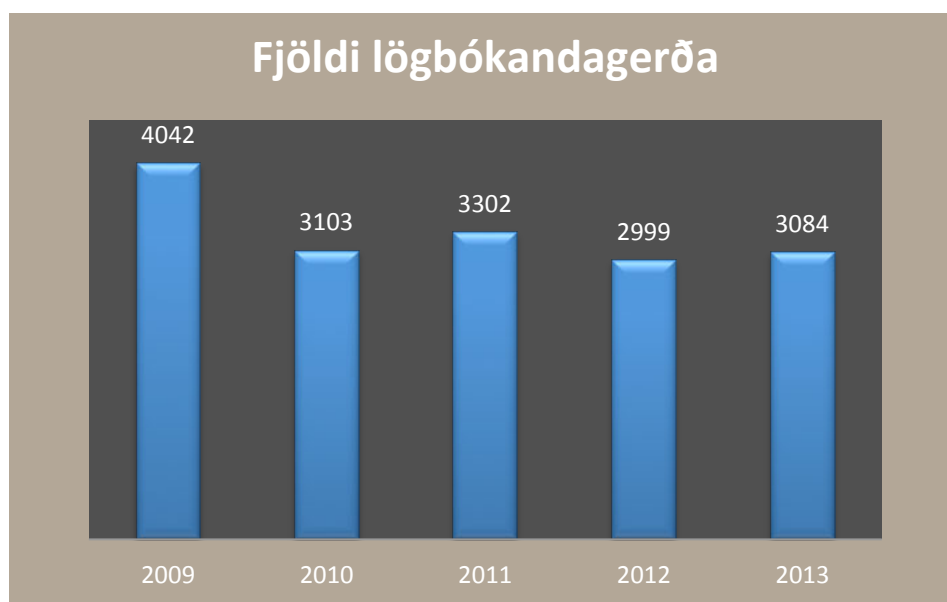
Lögbókandagerðir

Lögbókandagerðir eru ýmiss konar staðfestingar s.s. staðfesting á undirritun, staðfesting gagna, staðfesting erfðaskrár, skáning kaupmála, útdráttur í happdrætti o.fl.

Kveðið er á um staðfestingu undirskriftar og aðrar staðfestingar lögbókanda í lögum nr. 86/1989 um lögbókandagerðir.

Fjöldi lögbókandagerða árið 2013 var svipaður og árið 2012.

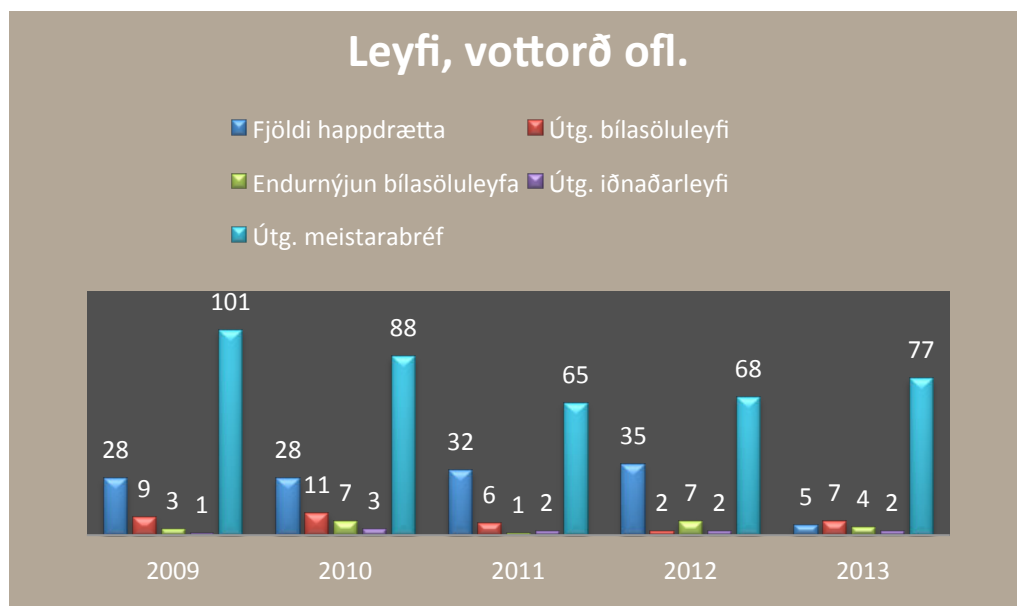
ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Fjöldi lögbókandagerða	4042	3103	3302	2999	3084

Leyfi, vottorð o.fl.

Sýslumaður gefur út ýmiss konar vottorð og leyfi s.s. meistarabréf, iðnaðarleyfi, bílasöluleyfi og happdrættisleyfi vegna minni happdrætta og eftirlit með atburðum ýmis konar. Árið 2013 var þessi starfsemi með svipuðum hætti og liðin ár.

ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Happdrættisleyfi/útdrættir	28	28	32	35	37
Útg. bílasöluleyfi	9	11	6	2	7
Endurnýjun bílasöluleyfa	3	7	1	7	4
Útg. iðnaðarleyfi	1	3	2	2	2
Útg. meistarabréf	101	88	65	68	77

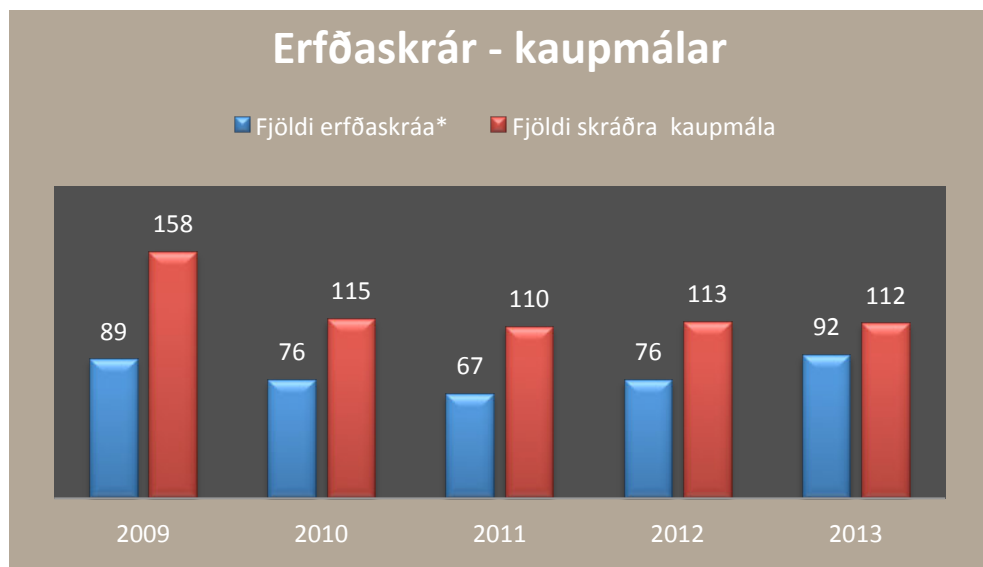
Erfðaskrár - kaupmálar

Erfðaskrá skal vera skrifleg og arfleifandi, þ.e. sá sem gerir erfðaskrá, undirrita hana eða kannast við undirritun sína fyrir notario publico (lögþólkandi / sýslumanni) eða tveimur vottum. Erfðaskrá er jafngild hvort sem hún er undirrituð og skráð hjá sýslumanni eða ekki.

Kaupmála, sem hjónaefni gera, skal skrá í því sýslumannsumdæmi sem þau eiga lögheimili eða ætla sér að búa og kaupmála hjóna skal skrá þar í umdæmi sem þau eiga lögheimili. Ef þau eiga ekki lögheimili hér á landi skal skrá kaupmálann hjá sýslumanninum í Reykjavík. Samkvæmt hjúskaparlögum er kaupmáli hvorki gildur milli hjóna né gagnvart þriðja manni nema hann sé skráður samkvæmt þeim reglum sem í þeim lögum greinir.

ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Fjöldi erfðaskráa*	89	76	67	76	92
Fjöldi skráðra kaupmála	158	115	110	113	112

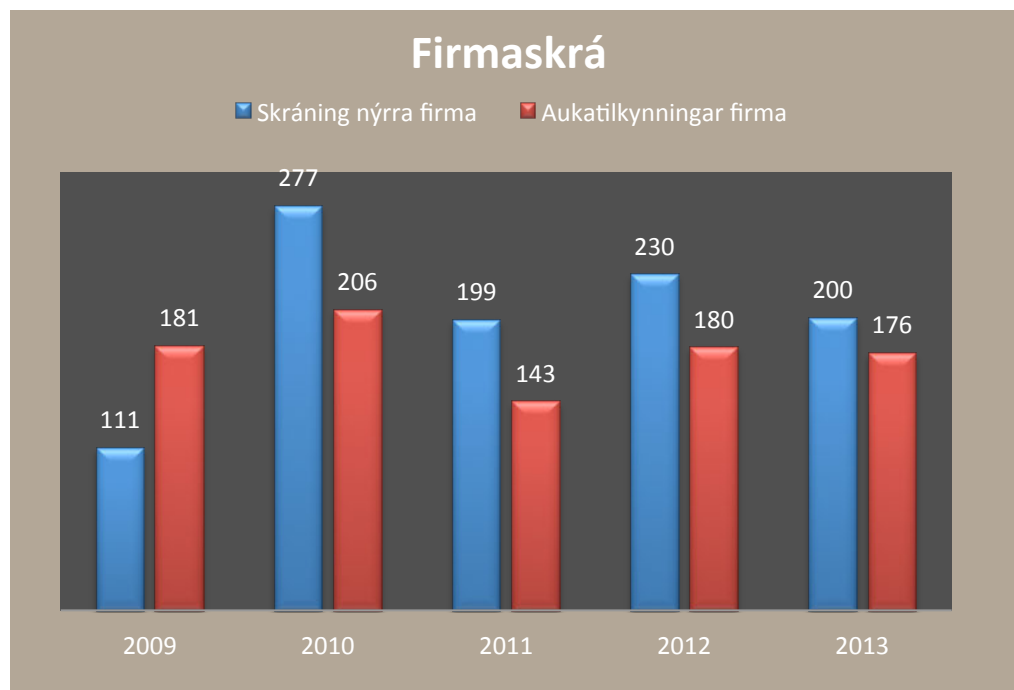
* lögþólkandavottaðar erfðaskrár

Firmaskrá

Til ársloka 2013 önnuðust sýslumenn skráningu einkafirma, sameignarfélaga og samlagsfélaga og tilkynninga vegna þessara félaga (aukatilkynningar).

ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Skráning nýrra firma	111	277	199	230	200
Aukatilkynningar firma	181	206	143	180	176

GREIÐSLUAÐLÖGUN FASTEIGNAVEÐKRAFNA

Samkvæmt 12. gr. laga nr.50/2009 er það lögbundið hlutverk sýslumanna að afmá veðréttindi af fasteignum að beiðni skuldara við lok tímabils greiðsluaðlögunar. Afmáningin er bæði fyrir einstaklinga sem hafa farið í gegnum tímabundna greiðsluaðlögun fasteignaveðkrafna samkvæmt lögum nr. 50/2009 og þá sem hafa farið í gegnum greiðsluaðlögun samkvæmt lögum nr. 101/2010. Þetta er tímabundið verkefni en umfangsmikið og kostnaðarsamt. Fyrstu umsóknirnar um afmáningu voru afgreiddar á árinu 2012 en flest málin verða unnin á árunum 2013-2015.

Í lok árs 2013 hafði sýslumaðurinn í Reykjavík fengið alls 37 mál til afgreiðslu. Af þeim náðist að ljúka 26 en 11 málum var ólokið.

Afmáningin er kostnaðarsamt verkefni og leggst af miklum punga á nokkur embætti. Hún er síðasti þátturinn í löngu og flóknu greiðsluaðlögunarferli fyrir fólk í miklum fjárhagserfiðleikum. Áætlað er að flest málin verði unnin á árunum 2014 og 2015 en afmáningarmálunum ljúki síðan 2016.

Afmáningarmálin skiptast mismikið á sýslumannsembættin en samkvæmt yfirliti frá umboðsmanni skuldara eru embættin í Reykjavík, Kópavogi, Hafnarfirði, Keflavík og á Selfossi með um 87% allra mála.

FULLNUSTUGERÐIR

Fullnustugerð hefur verið skilgreind sem valdbeitingarathöfn, sem ríkið grípur til í því skyni, að þvinga fram efndir á skyldu manns eða persónu að lögum sem hlutaðeigandi vill eða getur ekki orðið við af fúsum og frjálsum vilja. Til fullnustugerða teljast, nauðungarsölur, aðfarargerðir (fjárnám, útburðargerðir, innsetningargerðir, o.fl.) og bráðabirgðagerðir (lögboð, kyrrsetningar, löggeymslur).

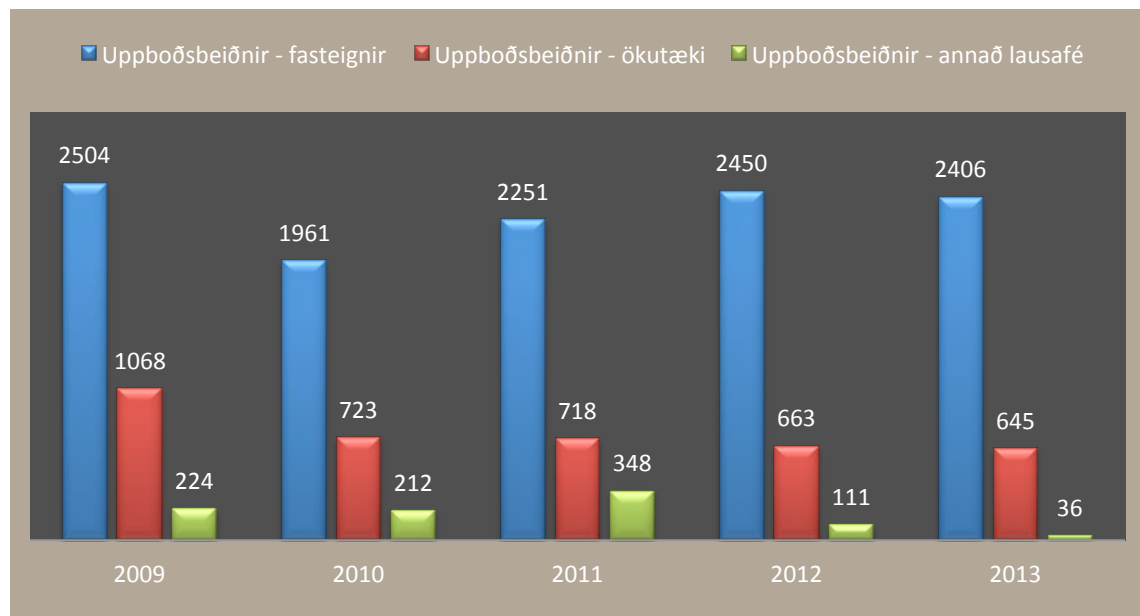
Nauðungarsölur

Fjöldi beiðna um nauðungarsölur fasteigna var svipaður árið 2013 og árið áður. Seldar fasteignir voru nokkuð færri en árið 2012 en það ár var metár í nauðungarsölu fasteigna hjá embættinu.

Uppboðum á almennu lausafé fækkaði töluvert á árinu 2013 og skýrist það einkum af því að ekkert uppboð var á haldlögðum varningi eða varningi sem daga vill uppi hjá flutningsaðilum og heimilt er að selja á uppboði að ákveðnum skilyrðum uppfylltum. Af þeim 112 hlutum sem boðnir voru upp, voru 111 óskilamunir seldir að beiðni lögreglunnar á höfuðborgarsvæðinu.

Skráðar uppboðsbeiðnir:

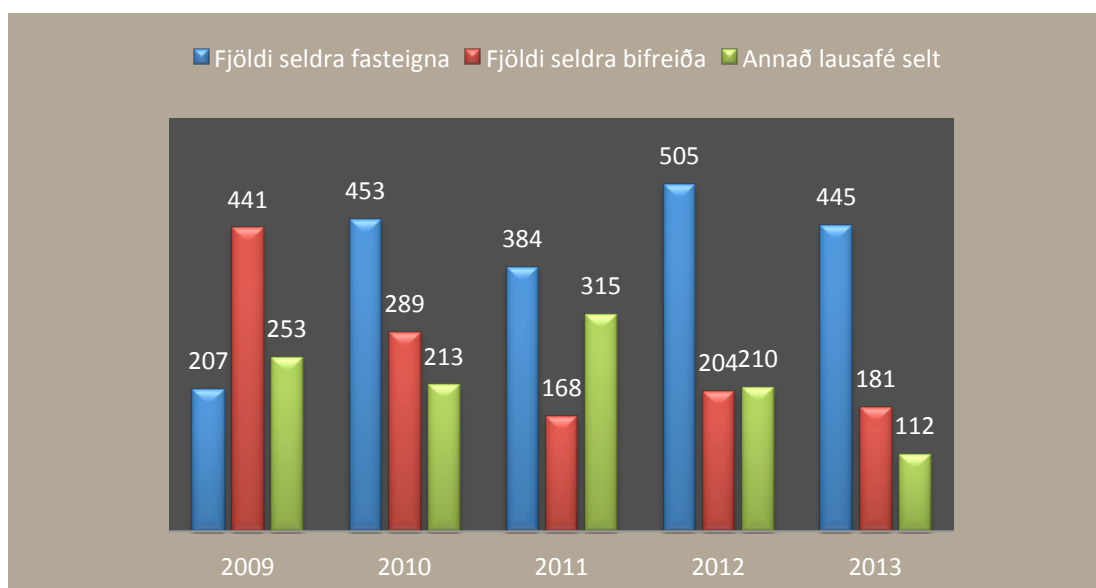
ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Uppboðsbeiðnir - fasteignir	2504	1961	2251	2450	2406
Uppboðsbeiðnir - bifreiðar	1068	723	718	663	645
Uppboðsbeiðnir - annað lausafé*	224	212	348	111	36

SELDAR EIGNIR:

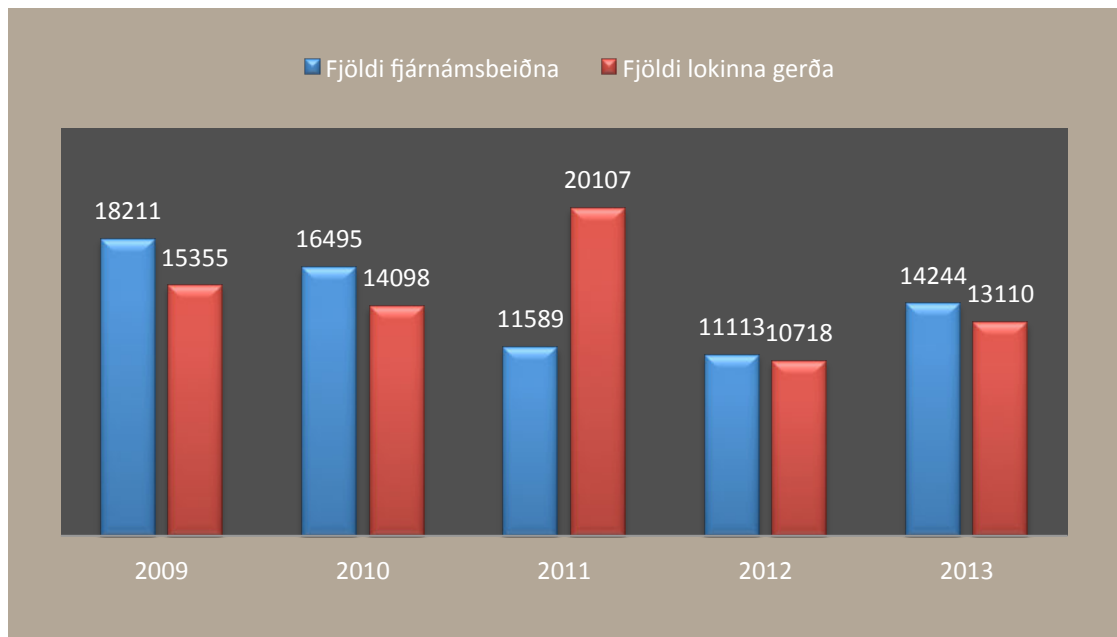
ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Fjöldi seldra fasteigna	207	453	384	505	445
Fjöldi seldra bifreiða	441	289	168	204	181
Annað lausafé selt*	253	213	315	210	112

*Um að ræða selda hluti/einingar en hver uppboðsbeiðni getur innihaldið fleiri en einn hlut/einingar

FJÁRNÁM:

ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Fjöldi fjárnámsbeiðna	18211	16495	11589	11113	14244
Fjöldi lokinna gerða	15355	14098	20107	10718	13110

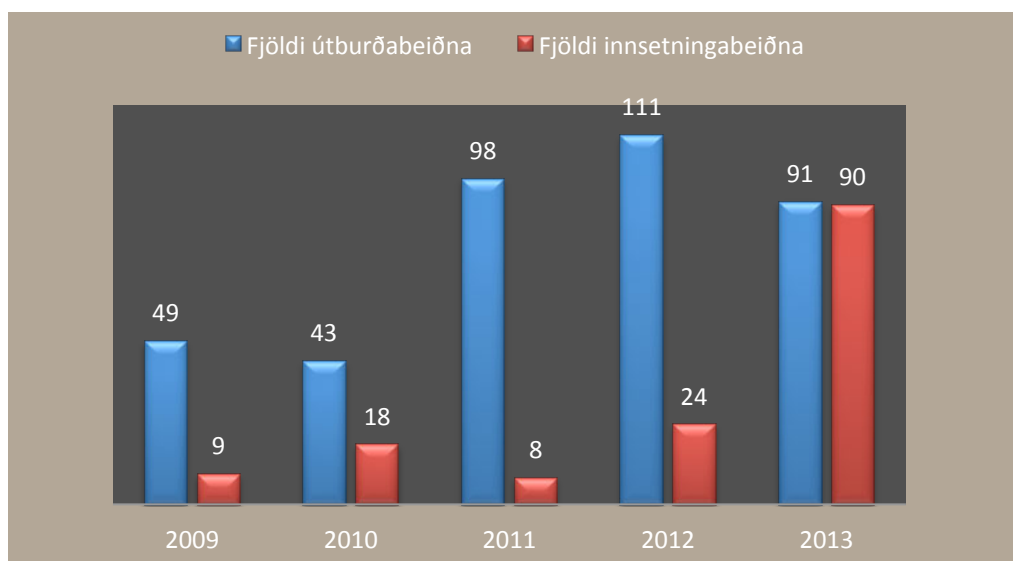

ÚTBURÐIR – INNSETNINGAR

Útburðarmál voru svipuð að tölu árið 2013 og árið á undan en slíkum málum fjölgaði verulega eftir 2010. Skýring þess er að stærstum hluta fjölgun beiðna um útburð í kjölfar seldra fasteigna á nauðunarsölu sem fjölgaði mjög á þessu tímabili.

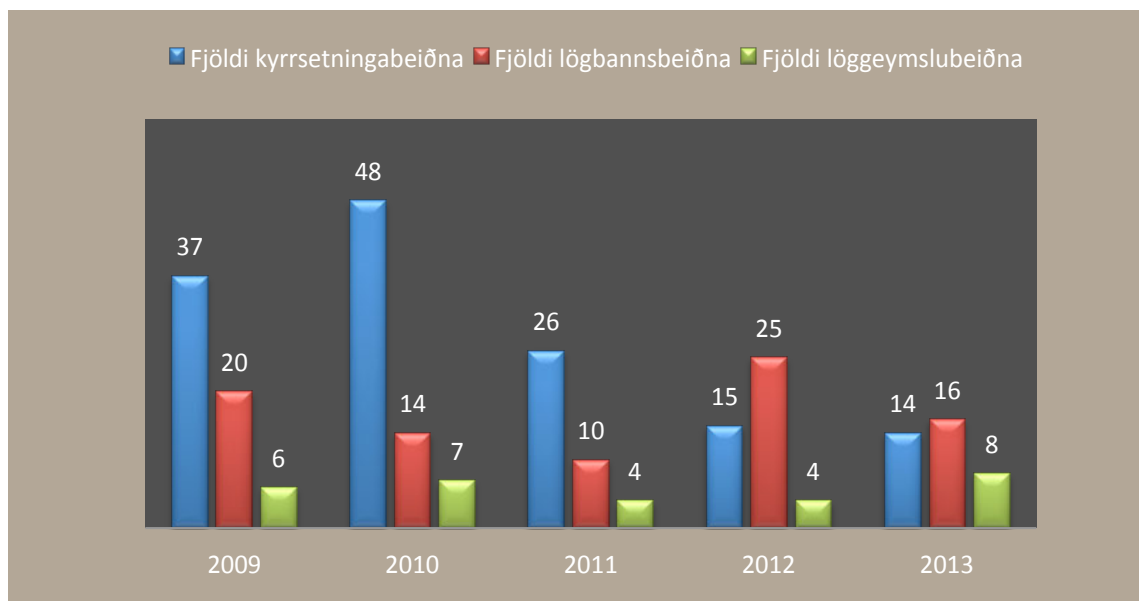
Innsetningarmálum fjölgaði verulega árið 2013, einkum vegna bíla og tækja sem seld hafa verið með kaup- eða rekstrarleigu og hófst sú fjölgun strax á árinu 2012. Skýring þess er að vegna breytinga á lögum nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki, þarf nú atbeina sýslumanns til að fullnusta kröfur með beinni aðfarargerð ef krafan er umdeild í ljósi hæstaréttar-dóma sem gengið hafa um lögmæti og endurreikning gengistryggðra lána. Lagabreyting þessi var tímabundin og gildi til ársloka 2013.

ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Fjöldi útburðabeiðna	49	43	98	111	91
Fjöldi lokinna gerða	9	18	8	24	90

KYRRSETNINGAR, LÖGBÖNN OG LÖGGEYMSLUR:

ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Fjöldi kyrrsetningabeiðna	37	48	26	15	14
Fjöldi lögbannsbeiðna	20	14	10	25	16
Fjöldi löggeymslubeiðna	6	7	4	4	4

ÆTTLEIÐINGAR

Sýslumaðurinn í Reykjavík tók við veitingu leyfa til ættleiðingar þann 1. janúar 2012 og tók þá jafnframt við meðferð þeirra mála sem þá voru ólokin. Frá árinu 2006 til 2012 annaðist sýslumaðurinn í Búðardal þessi verkefni.

Eftirfarandi tafla gefur yfirlit yfir þau mál sem til meðferðar hafa verið hjá embættinu árið 2012 og 2013 og fjölda ættleiðingaleyfa, eftir tegundum ættleiðinga.

Ættleiðingar (frá 1.1.2012)	2012	2013
Ný mál á skrá*	92	93
Útgefin forsamþykki	25	13
Forsamþykki hafnað	1	0
Önnur málalok	4	6
Vilyrði vegna barns með sérstakar þarfir	12	3
Vilyrði hafnað	1	0
Önnur málalok	2	0
Staðfesting réttaráhrifa	14	10
Ættleiðingarleyfi erlendra barna	2	0
Leyfi til stjúpættleiðingar yngra barns en 18 ára	3	5
Leyfi til stjúpættleiðingar eldra barns en 18 ára	14	32
Önnur málalok	3	3
Frumættleiðing yngra barns en 18 ára	1	1
Frumættleiðing eldra barns en 18 ára	0	4
Lokin mál alls	82	77
Opin/ólokin mál í árslok	62	56

* Fjöldi nýskráðra mála - ekki útgefin leyfi/afgreidd mál

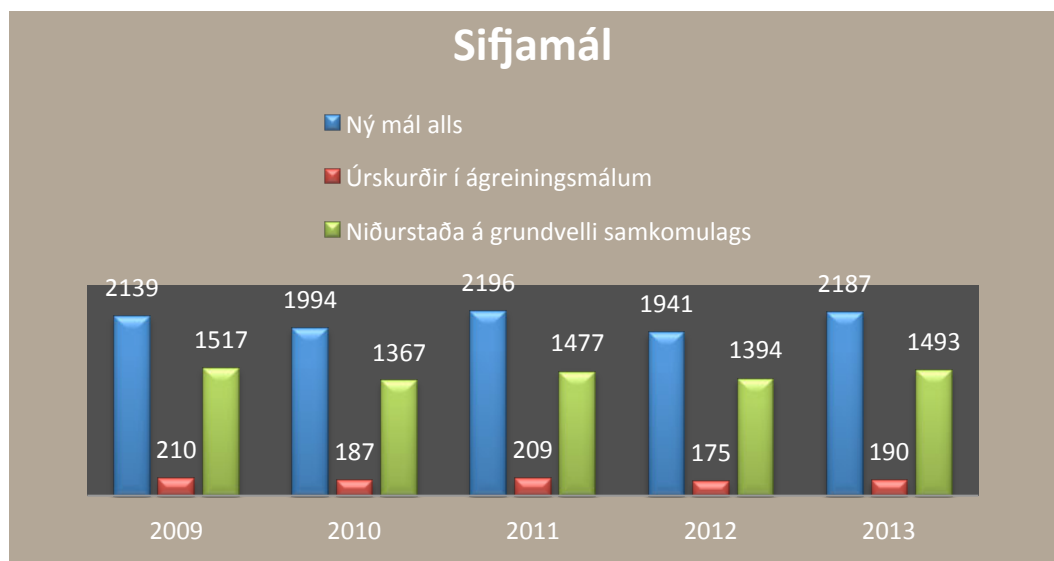
SIFJAMÁL

Sifjamál eru einkum hjónaskilnaðarmál, sambúðarslitamál, meðlagsmál, sérframlagsmál, menntunarframlagsmál, umgengnismál, dagsektarmál, faðernismál, forsjár- og lögheimilismál, og hjónavígslur.

Verulegar breytingar voru gerðar á barnalögum nr. 76/2003 með lögum nr. 61/2012, sem tóku gildi 1. janúar 2013. Þar má nefna að samkvæmt nýjum ákvæðum barnalaga er nú skylt að leita sátta með foreldrum áður en forsjármál er höfðað eða krafist úrskurðar um umgengni eða dagsektir. Færsla á lögheimili barns frá öðru forsjáforeldri til hins þarf nú að staðfesta hjá sýslumanni og hægt að fara fram á að sýslumaður úrskurði um heimild forsjáforeldris til að fara með barn í ferðalag erlendis.

ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Ný mál alls	2139	1994	2196	1941	2187
Úrskurðir í ágreiningsmálum	210	187	209	175	190
Niðurstaða á grundvelli samkomulags	1517	1367	1477	1394	1493

Taflan sýnir heildarfjölda sifjamála ásamt fjölda úrskurða og mála sem lokið var með samkomulagi

Yfirlit yfir einstaka flokka sifjamála og fjölda þeirra.

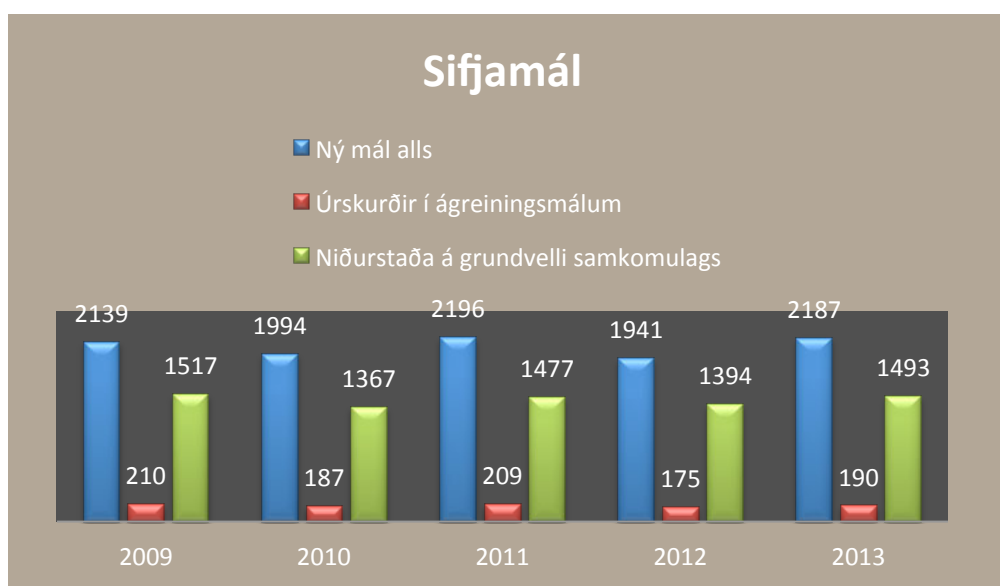
UMGENGNIS- OG DAGSEKTARMÁL

Fjallað er um rétt til umgengni í barnalögum nr.76/2003 með síðari breytingum. Barn á rétt á að umgangast með reglubundnum hætti það foreldra sinna sem það býr ekki hjá, enda sé það ekki andstætt hagsmunum þess. Komi upp ágreiningur um umgengni getur foreldri óskað eftir ákvörðun á umgengni. Sýslumaður getur úrskurðað um umgengni, náist ekki samkomulag milli foreldra. Umgengniságreining er einnig hægt að bera undir dómstóla, sem hluta af dómsmáli um forsjá eða lögheimili.

Ef umgengni samkvæmt úrskurði (eða samkvæmt staðfestum samningi, dómsátt eða dómi) er hindruð, getur sá sem rétt á til umgengni við barn farið fram á að umgengnin verði knúin fram með álagningu dagsekta á það foreldri sem hindrar umgengnina. Sáttameðferð og ráðgjöf sérfræðings er hluti meðferðar mála vegna umgengni og dagsekta.

ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Fjöldi umgengnismála	207	216	228	229	246
Umgengnisúrskurðir	35	22	39	37	23
Samningar um umgengni	55	71	84	86	106
Fjöldi dagsektarmála	26	20	29	26	35
Úrskurðir í dagsektarmálum	101	88	65	68	77

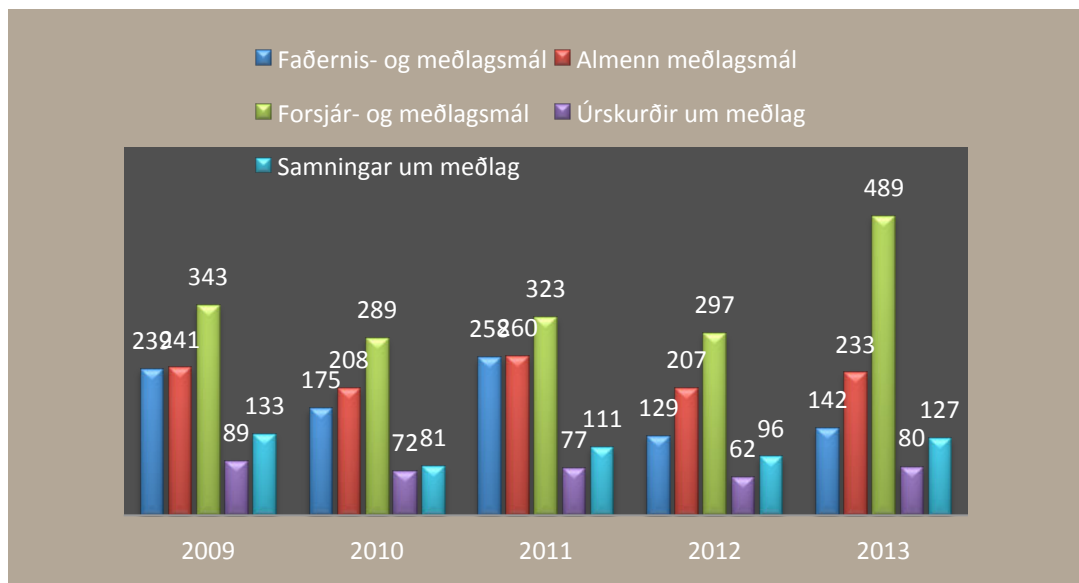
Taflan sýnir heildarfjölda sifjamála ásamt fjölda úrskurða og mála sem lokið var með samkomulagi

FORSJÁ, MEÐLAGSMÁL OG SÉRFRAMLÖG

Skýlt er að ákveða forsjá og meðlagsgreiðslur með barni við skilnað eða sambúðarslit, eða ef foreldrar gera með sér samning um breytingu á forsjá eða foreldrar með sameiginlega forsjá gera samning um breytt lögheimili. Einnig gera foreldrar með sér samninga um meðlag af öðru tilefni, svo sem vegna breyttra aðstæðna.

ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Faðernis- og meðlagsmál	239	175	258	129	142
Almenn meðlagsmál	241	208	260	207	233
Forsjár- og meðlagsmál	343	289	323	297	489*
Úrskurðir um meðlag	89	72	77	62	80
Samningar um meðlag	133	81	111	96	127

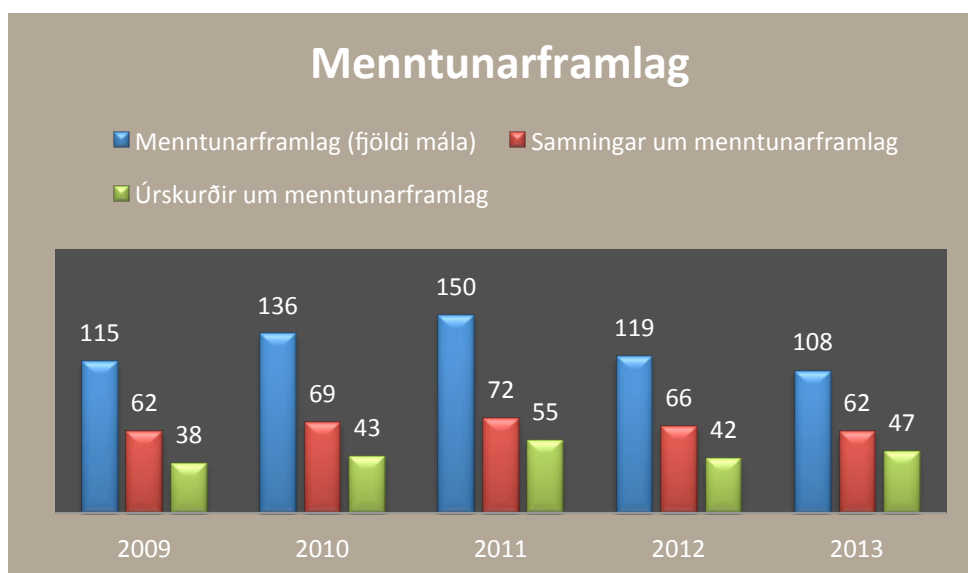

*Fjölgun forsjár- og meðlagsmála má rekja til þeirra breytinga sem urðu á barnalögum árið 2013 en samkvæmt þeim þarf að staðfesta hjá sýslumanni færslu á lögheimili barns frá öðru forsjáforeldri til hins og gert var skýlt að fram fari sáttameðferð vegna ágreinings um forsjá og lögheimili, áður en dómsmál er höfðað.

MENNTUNARFRAMLAG:

Samkvæmt 62. gr. barnalaga getur ungmenni átt kröfu á framlagi frá foreldrum sínum vegna menntunar eða starfsþjálfunar, frá 18 til 20 ára aldurs.

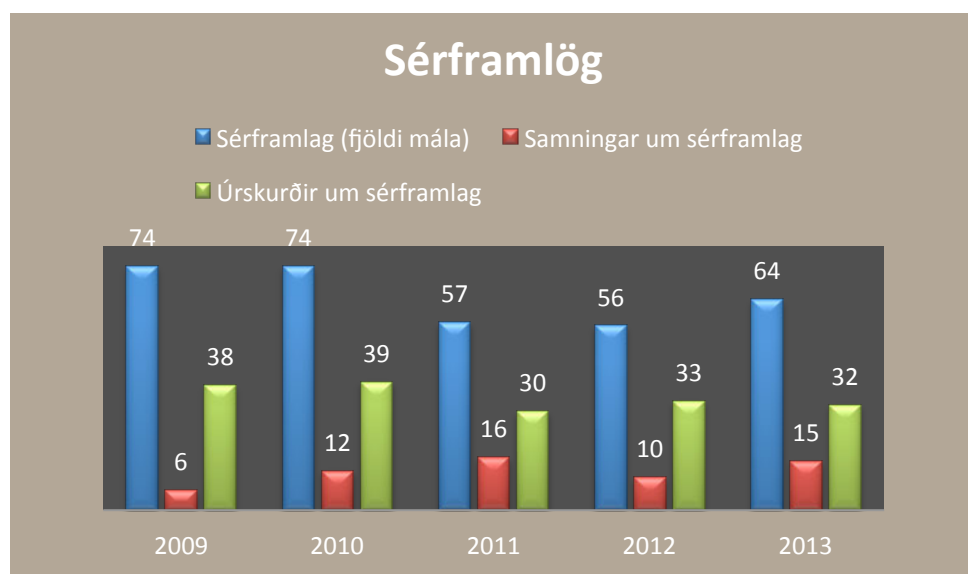
ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Menntunarframlag (fjöldi mála)	115	136	150	119	108
Samningar um menntunarframlag	62	69	72	66	62
Úrskurðir um menntunarframlag	38	43	55	42	47

SÉRFRAMLAG:

Hægt er að gera kröfu um að sýslumaður úrskurði um sérstakar greiðslur vegna útgjalda við skírn barns, fermingu, gleraugnakaup, tannréttingar, vegna sjúkdóms, greftrunar eða af öðru sérstöku tilefni.

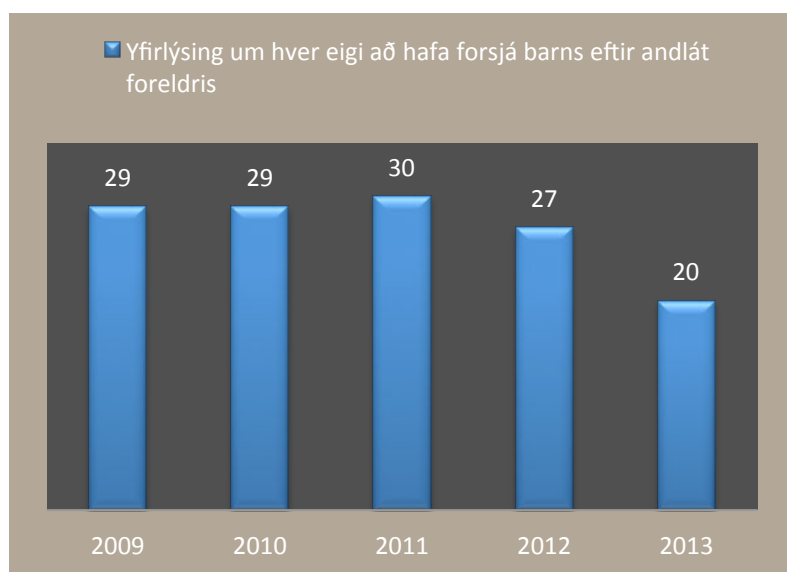
ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Sérframlag (fjöldi mála)	74	74	57	56	64
Samningar um sérframlag	6	12	16	10	15
Úrskurðir um sérframlag	38	39	30	33	32

FORSJÁ EFTIR ANDLÁT

Nokkuð er um að foreldrar undirriti hjá sýslumanni viljayfirlýsingu, sbr. 6. og 7. mgr. 30. gr. barnalaga, þar sem fram kemur ósk þeirra um hver skuli fara með forsjá barns eftir andlát þeirra.

ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Yfirlýsing um hver eigi að hafa forsjá barns eftir andlát foreldris	29	29	30	27	20

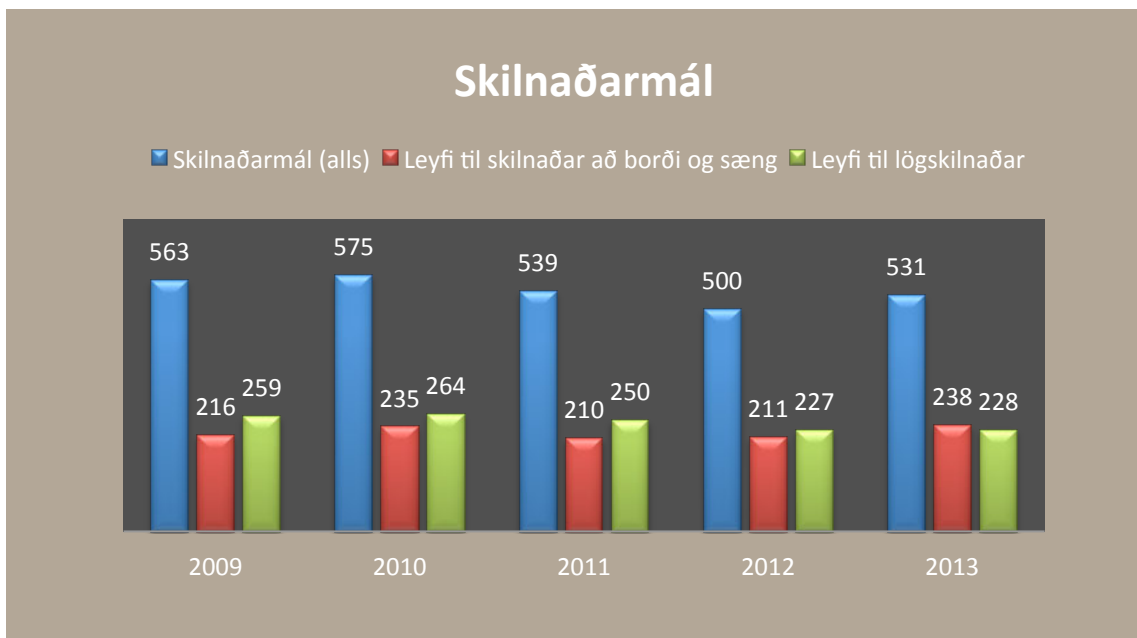

SKILNAÐARMÁL OFL.

Hjón geta fengið skilnað að borði og sæng hjá sýslumanni ef þau eru sammála um að óska þess eða annað samþykkir kröfu hins um skilnað að borði og sæng hjá sýslumanni.

Hjón sem hafa verið skilin að borði og sæng í sex mánuði eða meira og eru sammála um að óska eftir lögskilnaði geta óskað eftir slíkum skilnaði hjá sýslumanni. Annað hjóna getur krafist lögskilnaðar án þess að skilnaður að borði og sæng hafi áður verið veittur ef tiltekin atvik eru fyrir hendi.

ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Skilnaðarmál (alls)	563	575	539	500	531
Leyfi til skilnaðar að borði og sæng	216	235	210	211	238
Leyfi til lögskilnaðar	259	264	250	227	228

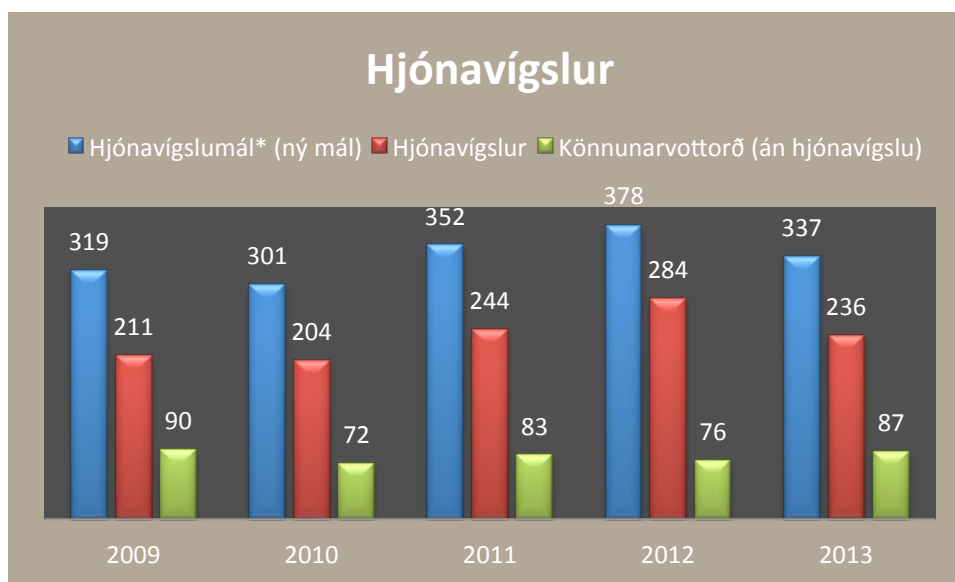

HJÓNAVÍGSLUR

Sýslumenn og löglærðir fulltrúar þeirra framkvæma borgaralegar hjónavígslur. Sýslumenn annast könnun hjónavígsluskilyrða og gefa út vottorð um þá könnun (könnunarvottorð) ef annað hjónaefna er búsett erlendis, jafnvel þótt prestur eða forstöðumaður trúfélags framkvæmi hjónavígslu.

ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Hjónavígslumál* (ný mál)	319	301	352	378	337
Hjónavígslur	211	204	244	284	236
Könnunarvottorð (án hjónavígslu)	90	72	83	76	87

*Könnun á skilyrðum hjónavígslu getur farið fram þó vígsla fari ekki fram hjá embættinu

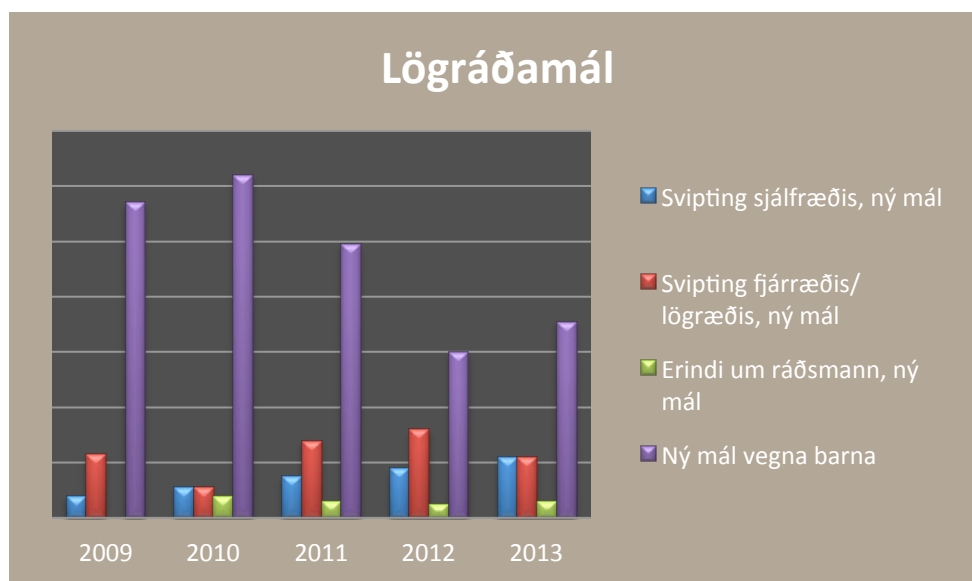
LÖGRÁÐAMÁL

Sýslumaður skipar einstaklingum lögráðamann í þeim tilvikum þegar héraðsdómur hefur kveðið upp úrskurð um að maður skuli sviptur sjálfræði og/eða fjárræði.

Foreldrar barns sem fara með forsjá þess eru jafnframt fjárhaldsmenn fyrir barnið. Sýslumaður getur skipað barni sérstakan lögráðamann, þ.e. til að reka tiltekið erindi fyrir barnið þegar þess gerist þörf.

Fjárráða maður sem á óhægt með að sjá um fjármál sín vegna veikinda eða fötlunar getur óskað eftir því við sýslumann að honum verði skipaður ráðsmaður að tilteknum skilyrðum uppfylltum.

ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Svipting sjálfræðis, ný mál	8	11	15	18	22
Svipting fjárræðis/lögræðis, ný mál	23	11	28	32	22
Erindi um ráðsmann, ný mál	0	8	6	5	6
Ný mál vegna barna	114	124	99	60	71

SÁTTAMEÐFERÐ OG SÉRFRÆÐIRÁÐGJÖF

Sérfræðiráðgjöf dómsmálaráðuneytisins og sýslumannsembætta sem hófst árið 2001 lauk formlega þann 30. júní 2013. Upphaf hennar má rekja til ársins 2000 þegar sálfræðingarnir Gunnar Hrafn Birgisson og Jóhann B. Loftsson sem sérhæft höfðu sig í fjölskylduráðgjöf, voru fengnir til að gera tilraun hjá embætti sýslumannsins í Reykjavík til að veita ráðgjöf foreldrum sem deildu um forsjá og umgengni barna sinna. Tilraunaverkefnið skilaði góðum árangri og úrræðið var því tekið inn í barnalög með lögum nr. 18/2001. Síðustu árin fór ráðgjöfin að mestu fram í húsakynnum embættisins í Reykjavík og voru sálfræðingarnir þar að jafnaði tvo daga í viku, fjóra til sex tíma í senn. Miðað var við að foreldrar fengju að meðaltali tvö til þrjú viðtöl í hverju máli.

Taflan hér að neðan sýnir yfirlit yfir fjölda slíkra á höfuðborgarsvæðinu á tímabilinu 1. janúar til 30. júní 2013.

	Fjöldi mála	Fjöldi viðtala
Reykjavík	81	149
Hafnarfjörður	32	66
Kópavogur	16	25

Sáttameðferð og sérfræðiráðgjöf sýslumanna samkvæmt lögum 61/2012 um breytingu á barnalögum sem tóku gildi 1. janúar 2013.

Foreldrar hafa undanfarin ár kallað eftir aukinni fræðslu og ráðgjöf í tengslum við skilnaðar- og sambúðarslitamál. Með nýjum úrræðum í barnalögum um ráðgjöf og sáttameðferð er komið til móts við þessar óskir um þjónustu og aðstoð við foreldra sem slíta samvistir eða deila um málefni barna sinna er aukin. Úrræðin eru ólík en bæði stefna að því að gera foreldrum betur kleift að koma til móts við þarfir barna sinna og hjálpa foreldrum að setja hagsmuni þeirra og velferð í öndvegi þegar ágreiningur kemur upp.

Í barnalögum er nú kveðið á um að sýslumaður geti boðið foreldrum ráðgjöf sérfræðings í tilteknum málum sem koma til meðferðar hjá sýslumanni og að sýslumaður skuli bjóða sáttameðferð í tilteknum málum.

Hjá sýslumanninum í Reykjavík hófst undirbúningur að innleiðingu verkefnisins snemma á árinu og um mitt ár var ráðið í störf sálfræðings og félagsráðgjafa til að sinna þjónustunni ásamt löglærðum fulltrúum embættisins en mikil eftirspurn er eftir henni. Þá hafa hinir nýju sérfræðingar sinnt þessari ráðgjöf og þjónustu við önnur sýslumannsembætti. Frá því í byrjun júlí hafa fjölmörg mál verið tekin fyrir og afgreidd og hafa starfsmenn því öðlast talsverða reynslu á stuttum tíma. Það er mat embættisins að mjög vel hafi tekist til og árangur af starfseminni sé langt umfram væntingar.

Hér að neðan eru upplýsingar um fjölda og afgreiðslur þeirra mála sem komið hafa til meðferðar hjá sérfræðingum í málefnum barna hjá sýslumanninum í Reykjavík á tímabilinu júlí – 31. desember 2013.

Ár 2013 (frá júlí)	Fjöldi mála	Fjöldi viðtala
Heildarfjöldi	192	405
Sáttameðferð og sérfræðiráðgjöf	171	
Viðtöl við barn skv. 74. gr. bl.*	13	
Umsögn/álitsumleitan	6	
Eftirlit með umgengni	2	

SKIPTAMÁL OG DÁNARBÚ

Andlát eru tilkynnt til sýslumanns með því að afhenda dánarvottorð og veita jafnframt upplýsingar um erfingja og helstu eignir. Ef sá látni hefur verið í hjúskap og lætur að auki eftir sig börn eða aðra afkomendur getur eftirlifandi maki yfirleitt leitað eftir leyfi til að sitja í óskiptu búi, en með slíku leyfi er þá lokið þeim formsatriðum sem þarf vegna skipta á dánarbúi. Ef skipta á dánarbúi fara fram einkaskipti eða opinber skipti. Skilyrði fyrir einkaskiptum eru í aðalatriðum þau að erfingjar þurfa allir sem einn að vera sammála um að fara þá leið og taka jafnframt á sig ábyrgð á skuldbindinum hins látna. Sú leið sem sjaldnast er farin til að koma fram málalokum dánarbús er að opinber skipti fari fram á dánarbúi. Ástæður fyrir opinberum skiptum eru helst þær að erfingjar vilja ekki allir taka á sig ábyrgð á skuldum eða ágreiningur er með þeim um tilhögun skiptanna.

ÁR	2009	2010	2011	2012	2013
Ný mál á skrá*	949	955	939	865	1000
Búsetuleyfi	247	240	237	204	245
Lok einkaskipta	462	511	391	446	453
Opinber skipti	36	71	69	55	69
Eignalaus bú skv. 25. og 26. gr. skl.	154	156	169	152	179
Lokið með öðrum hætti	44	41	47	31	55
Lokin mál alls	943	1019	913	888	1001

* Fjöldi skráðra mála það árið, ekki tala látinna það ár

